

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Факультет управління, економіки та права

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

**ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, МЕТОДІВ
НАВЧАННЯ, ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА
ОЦІНКИ СТЕЙКХОЛДЕРІВ**

ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

**«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ ТА БІРЖОВА
ДІЯЛЬНІСТЬ»**

Дубляни 2024

Освіта є невід'ємною частиною особистісного розвитку кожної людини. Вивчаючи мотивацію студентів, ми прагнемо глибше зрозуміти процеси їхньої соціалізації та формування професійних цінностей. Це дозволить нам створити навчальне середовище, яке буде стимулювати їх до саморозвитку та досягнення високих результатів.

Метою опитування студентів та стейкхолдерів за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ставилося дослідження та моніторинг низки показників, що свідчить про відношення здобувачів освіти та роботодавців до навчального процесу в університеті.

Респондентами були студенти/студентки ЛНУП, які прослухали навчальні курси відповідних викладачів та здали підсумковий екзамен або залік а також стейкхолдери, які зацікавлені у підвищенні якості освітнього процесу та його відповідності сучасним вимогам ринку праці. Опитування було анонімним та проходило у змішаній формі.

Основним завданням виступало дослідження рівня задоволеності студентів стосовно якості освіти, яку вони здобувають за своєю спеціальністю та визначення їхнього ставлення стосовно різноманітних елементів навчального процесу.

Предметом дослідження виступили бачення здобувачів освіти та стейкхолдерів стосовно освітнього процесу за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Методами збору інформації були розроблені опитувальники, з допомогою яких було проведено анонімне опитування думок 32 студентів денної та заочної форми навчання та 8 стейкхолдерів.

Дослідження проводилися у листопаді-грудні 2024 року. Про результати дослідження завідувач кафедри доповів на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування (протокол № 11 від 17 грудня 2024 року). Отримані дані також аналізуються викладачами кафедри з метою підвищення якості навчально-виховного процесу.

На підставі аналізу факторів впливу на обрання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (рис. 1), приходимо до висновку, що у 70% студентів було власне бажання навчатися за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» ЛНУП. Як підказують результати анонімного опитування при виборі майбутньої спеціальності здобувачами вищої освіти важливою була й думка та рекомендації батьків.

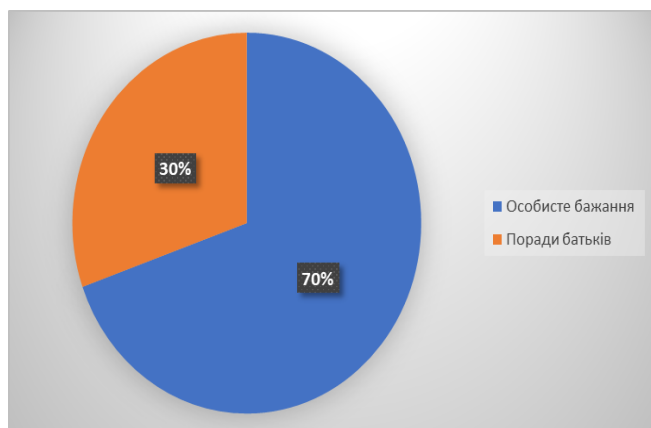

Рисунок 1 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Що стало поштовхом до вибору Вами спеціальності, за якою Ви навчатетеся?»**, %

Якість освіти – це багатогранне поняття, яке визначає ефективність навчального процесу та його відповідність сучасним вимогам. Задоволеність якістю освіти – це суб'єктивна оцінка, яка залежить від очікувань, потреб і досвіду кожної людини.

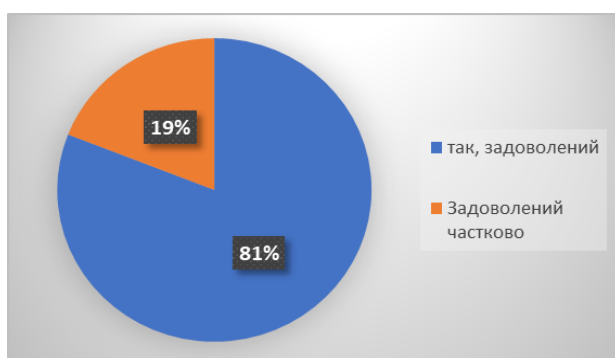

Рисунок 2 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Ви задоволені якістю освіти, яку отримуєте за даною спеціальністю?»**

Отримані результати анкетування щодо якості освіти, яку отримують респонденти (рис. 2) свідчать про левову частку задоволених (81%) та незначну частку задоволених частково (19%).

Освітня програма "Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок" готує фахівців, здатних аналізувати фінансові процеси, приймати обґрунтовані рішення в умовах ринкової економіки та ефективно керувати фінансовими ресурсами підприємств, організацій і держави.

На рис. 3 представлені результати анкетування здобувачів освіти з приводу їх думки на предмет повноти та змісту освітньої програми для набуття фахових навиків і вмінь.

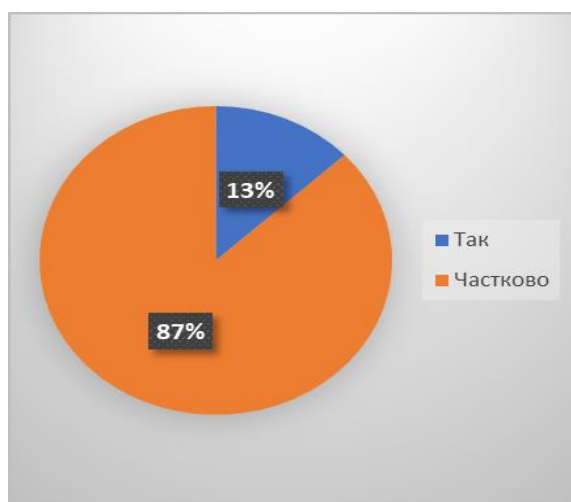

Рисунок 3 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Чи достатнім є зміст (перелік компонентів, дисциплін) освітньої програми для успішної роботи за фахом?»**, %

87% із загальної кількості опитаних вважає, що освітня програма «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» укомплектована на відповідному рівні і в повній мірі допоможе здобувачам вищої освіти освоювати фахові компетенції у виробничому процесі.

Поряд з тим, 13% опитаних дали відповідь на поставлене ним питання «частково». На цій основі приходимо до висновку, що для вдосконалення навчального процесу за спеціальності «Фінанси, банківська справа,

страхування та фондовий ринок» доцільно саме до цієї рекомендації здобувачів вищої освіти слід дослухатися.

Для створення сприятливих умов засвоєння матеріалу не менш важливим залишається якісний рівень організації навчального процесу в університеті. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» звертають на це велику увагу, про що свідчать результати їх відповіді на питання «Чи задоволені Ви організацією навчального процесу?»

Рисунок 4 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Чи задоволені Ви організацією навчального процесу?»**, %

Із репрезентації відповіді, відображеної на рис. 4, бачимо, що 20% студентів хотіли би в окремих аспектах покращити організацію досліджуваного нам процесу. Така думка має право на існування і допоможе шукати шляхи покращення цього процесу на майбутнє.

Як відомо, від вміння викладача використовувати усталені та сучасні форми та методи донесення до здобувачів вищої освіти навчального матеріалу залежить рівень опанування теоретичних основ та практичних вмінь.

Методами навчання та викладання на магістерському рівня вищої освіти спеціальності 072 задоволені 87% респонденти та задоволені частково – 13%

Позитивним є й те, що при відповіді на питання «Чи задоволені методами навчання і викладання за Вашою спеціальністю?» відповідей «ні» не виявилось.

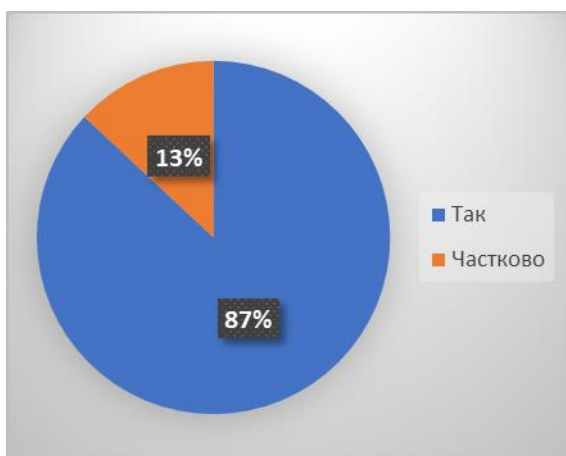

Рисунок 5 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: «Ви задоволені методами навчання і викладання за Вашою освітньою програмою?», %

Такий результат анкетного опитування свідчить про високий рівень педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників кафедри, який постійно підтверджується участю у вітчизняному та закордонному стажуванні і допомагає «йти в ногу» із цифровізацією навчального процесу.

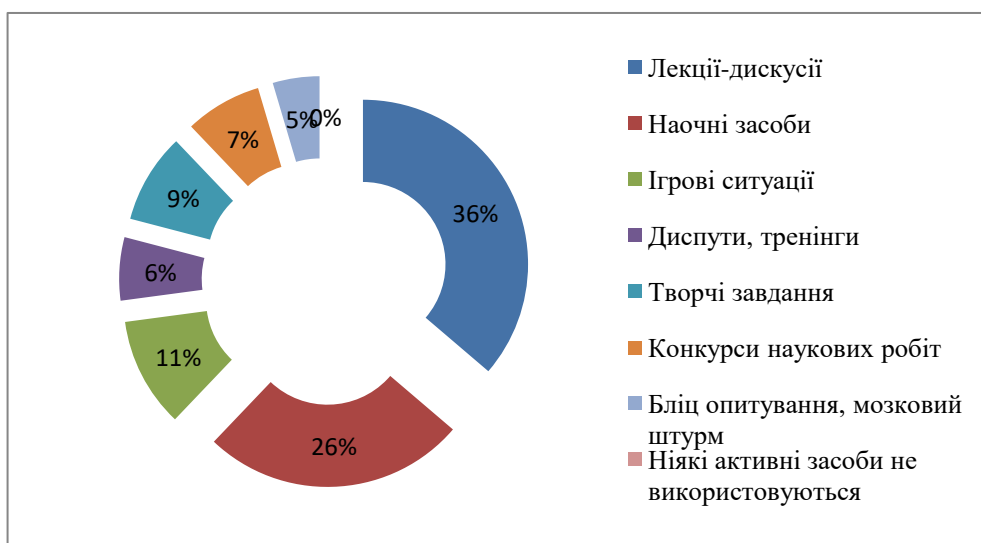

Рисунок 6 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Вкажіть, які активні методи навчання використовуються в освітньому процесі ?», %**

Глибину і специфіку освітнього процесу за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» можна охарактеризувати через призму інструментарію, який використовується колективом кафедри при викладі навчального матеріалу. В портфелі сучасного педагога має бути достатній варіативний набір методів навчання, однак, як підказують результати аналізу анонімного опитування, здобувачам вищої освіти найбільше сприймаються лекції-дискусії (34%), наочні засоби (24%) та участь у конкурсах наукових робіт (13%). Яскравим підтвердженням цьому є можливість представлення матеріалу у формі презентаційних слайдів і показ їх за допомогою сучасних мультимедійних пристроїв та підготовкою опитаних для участі щорічних конкурсів наукових робіт межами навчального закладу всеукраїнського масштабу. Меншою мірою студентам подобається ігрові ситуації, творчі завдання, диспути, бліц опитування, питома вага в структурі можливих варіантів відповідей, коливаючись, зменшується від 10 до 5% відповідно. Результати опитування інтерпретовано на рис. 6.

На питання «Чи усі дисципліни, які Ви вивчаєте, важливі для Вашої професійної діяльності?» найбільшу питому вагу становлять позитивні відповіді (разом 96%) – «так» (83%) та «частково» (13%) відповідно (див. рис. 7). Опитані вважають, що в період навчання за обраною спеціальністю дисципліни, які їм пропонується вивчити, формують в них достатній, а подекуди і високий рівень знань теоретичних основ фінансово-кредитного механізму.

Відрадним є те, що у здобувачів вищої освіти щороку спостерігається підвищений інтерес до засвоєння навчального матеріалу із подальшою можливістю його використання при працевлаштування їх за спеціальністю

072 . Однак, 13% осіб хотіли б внести зміни у освітню програму, оскільки переконані, що перелік навчальних дисциплін, який їм запропоновано не достатньо формує у майбутніх спеціалістів теоретичних знань та практичних навиків для професійної діяльності.

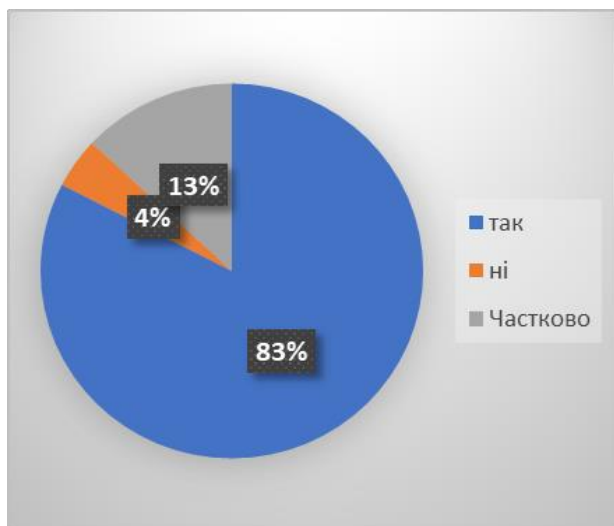

Рисунок 7 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Чи усі дисципліни, які Ви вивчаєте, важливі для Вашої професійної діяльності?»**, %

Робота викладача вищої школи спрямована головним чином на те, щоб студенти з якими він працює, мали змогу самостійно оволодівати певними знаннями та вміннями, застосовуючи при цьому інформацію одержану від лектора. Використовуючи у своїй роботі систему активних методів навчання викладачі кафедри скеровують студентську роботу у потрібне русло, спонукають студентів до активної розумової праці і, базуючись на теоретичному лекційному матеріалі, допомагають студентам, за їх активної участі, вдумливо і послідовно застосовувати отримані знання на практичних заняттях.

Здобувачі вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», як і здобувачі вищої освіти, які навчаються і за іншими спеціальностями у Львівському національному університеті природокористування не позбавлені права вільного вибору навчальних дисциплін, яке щорічно ними реалізовується. Результати відповіді,

відображена на рис. 8, підтверджують цю можливість, оскільки лєвова частка відповіді «так».

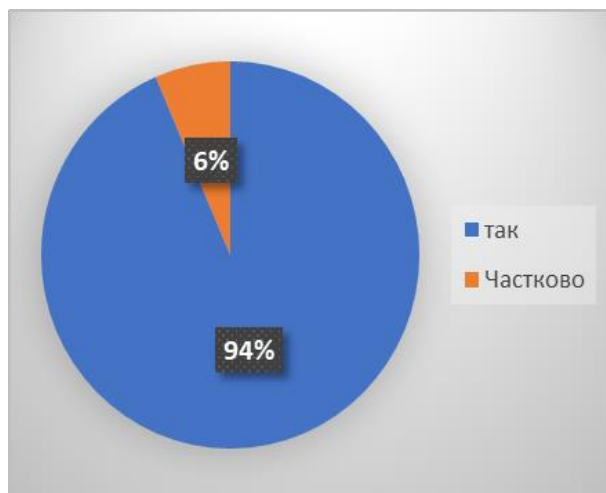

Рисунок 8 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: **«Чи реалізуються за Вашою спеціальністю вільний вибір дисциплін?»**, %

Як відомо, рівень знань і фаховості викладачів посідає далеко не останнє місце при обранні майбутньої спеціальності. Така характеристика важлива є як для потенційних абітурієнтів, так і для їхніх батьків. Згідно із результатами опитування, відображеними на рис. 9, у відповідях респондентів спостерігається високий рівень професійної обізнаності викладачів кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЛНУП (87% та 13% опитаних відповідно). Досить позитивним явищем залишається відсутність негативної відповіді в оцінці рівня викладання дисциплін викладачами спеціальності.

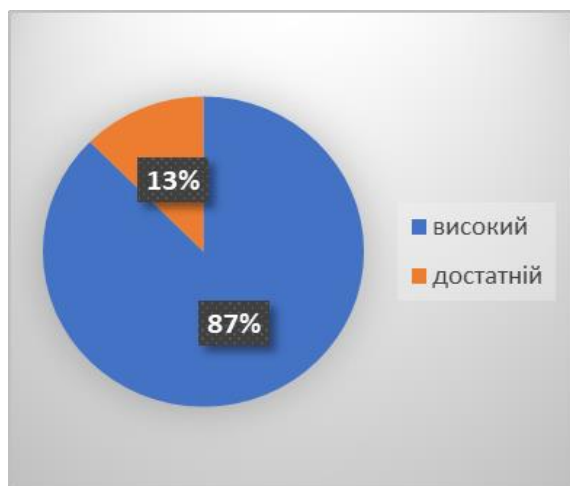

Рисунок 9 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: «Оцініть рівень викладання дисциплін викладачами спеціальності», %

На питання «Чи виклад матеріалу є логічним, аргументованим, здатним зацікавити здобувачів освіти до навчання?» здобувачами об'єктивно було оцінено результати роботи професорсько-викладацького складу, який забезпечує навчання за спеціальністю 072.

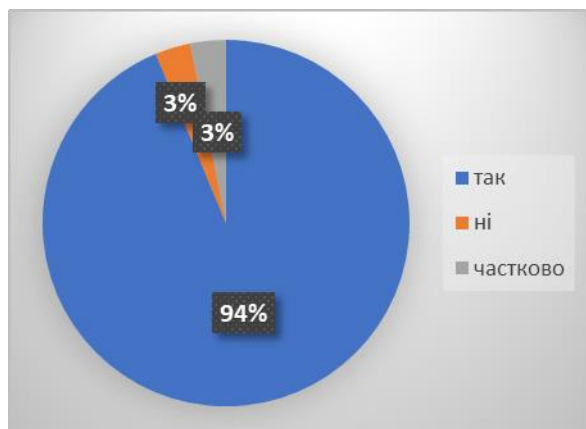

Рисунок 10 – Результати відповідей здобувачів вищої освіти на питання: «Чи виклад матеріалу є логічним, аргументованим, здатним зацікавити здобувачів освіти до навчання?», %

Це свідчить, про те, що викладач здатний задовольнити освітні потреби студентів та створити позитивний імідж навчальної дисципліни. Це, в свою чергу, сприяє підвищенню задоволеності студентів навчальним процесом і мотивації до подальшого навчання

На підставі опрацьованих результатів анонімного опитування респондентів стосовно питання **«Чи викладачі націлюють здобувачів освіти на практичне використання теоретичних знань в майбутній професійній діяльності?»**, 96% здобувачів вищої освіти дали відповідь «так» (рис. 11). Ці результати узгоджуються з даними інших досліджень, які свідчать про зростання ролі практичної підготовки в сучасній вищій освіті...

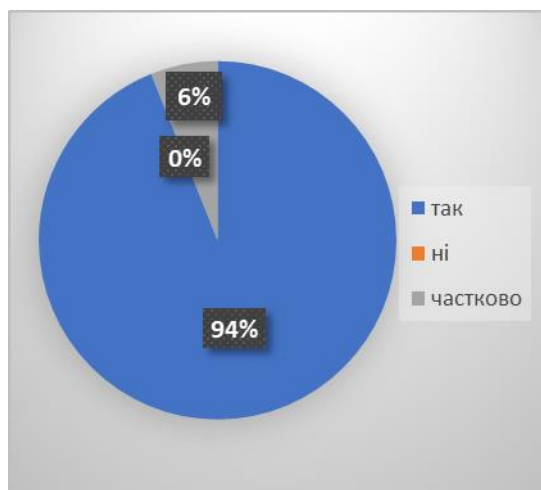

Рисунок 11 – Результати відповідей респондентів на питання: **«Чи викладачі націлюють здобувачів освіти на практичне використання теоретичних знань в майбутній професійній діяльності?»**, %

На питання **«Чи дотримуються здобувачі освіти та викладачі правил і норм академічної доброчесності?»** усі опитані відповіли так. Такий однотайний результат свідчить про високий рівень свідомості щодо важливості академічної доброчесності в навчальному закладі та свідчить про позитивну динаміку у формуванні культури академічної доброчесності. Це є результатом цілеспрямованих зусиль адміністрації, викладачів та студентів, спрямованих на створення середовища, де пріоритетом є чесність, відповідальність та інтелектуальна порядність."

Відповідю на питання **«Чи відомі Вам факти академічного плагіату та інших форм прояву академічної недоброчесності в університеті?»** усі опитані відповіли що їм невідомі такі факти. Це свідчить про високий рівень свідомості студентів щодо важливості академічної доброчесності та їхню

готовність дотримуватися встановлених правил. Активна участь студентів у формуванні культури академічної доброчесності є одним з ключових факторів успіху."

Анкетування (опитування) стейкхолдерів є обов'язковою складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, яка передбачає отримання періодичного зворотного зв'язку від студентів, роботодавців, випускників, академічної спільноти з метою їхнього залучення до процесу періодичного перегляду освітніх програм та удосконалення процедур забезпечення якості освіти.

На питання «Як Ви оцінюєте рівень та якість підготовки випускників?» 7 респондентів з 8 оцінили якість підготовки як високу (рис. 12).

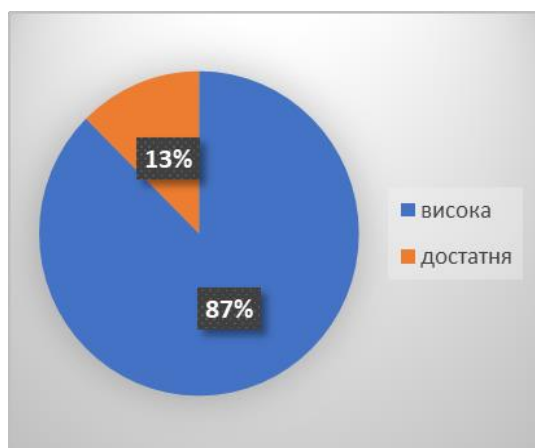

Рисунок 12 – Результати відповідей стейкхолдерів на питання: «Як Ви оцінюєте рівень та якість підготовки випускників?», %

На питання «Чи достатньо було отриманих випускником у процесі навчання знань для роботи?» усі стейкхолдери дали позитивну відповідь, зробивши акцент на тому, що у додатковому навчанні потреби не було.

Провівши аналітичне дослідження якості освітнього процесу за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» плануємо розробити нові методики навчання, удосконалити навчальні матеріали та підвищити загальну якість освітнього процесу.